

A ב"ד

Intro

Today we will Be"H learn ס"ב דף of בבא קמא, and on Amud Bais begin פרק מרובה B'ezras Hashem. Some of the topics we will learn about include:

תקנת נגזל

The victim of a theft may swear as to the value of the stolen items and collect this amount.

The Gemara discusses whether this also applies to אש, the value of items destroyed by another's fire, and מסור, the damage caused by an informant.

The Gemara differentiates between חמסן, someone who buys something forcibly, and גזלן, an ordinary thief.

גמל שהיה טעון פשתן

The liability for a fire caused by an animal whose load caught fire and caused damage.

A

תקנת נגזל

The differentiates between

חמסן

someone who buys something forcibly,

and

גזלן

an ordinary thief.

גמל

שהיה טעון פשתן

B

The Mishnah discusses the various penalties paid by a גנב, a covert thief. These include: כפל, a twofold payment, and ד' זה, a fourfold payment for stealing and then slaughtering or selling a sheep, and a fivefold payment for doing this to an ox.

The Gemara also discusses

הטוען טענת גנב בפקדון

A guardian who falsely swears that an object entrusted to him was stolen and his deception is then discovered, is liable for

תשלומי כפל

And

טבח ומכר משלם

תשלומי ארבעה וחמשה

He is also liable for these payments.

B

The Mishnah discusses the various penalties paid by a גנב - a covert thief

ארבעה וחמשה

a fourfold or
fivefold payment.

כפל

a twofold
payment

הטוען טענת גנב
בפקדון

1 So let's review...

The Gemara earlier brought the opinion of רבי יהודה who is מחייב אנוקי טמון באש
One is liable for burning hidden items.

The Gemara now adds; since we know אלו נשבעין ונוטלין השכיר והנגזל

The victim of a theft may swear as to the value of the stolen items and collect this amount; similarly, עשו תקנת נגזל באשו

The חכמים decreed that the victim of a fire may swear as to the value of the hidden items and collect this amount from the מזיק.

The Gemara wonders:

Regarding a מסור, an informer, who is liable for the damage he causes according to the opinion of דיינין דינא דגרמי

One is liable for more direct forms of causative damages;

And so the Gemara inquires;

עשו תקנת נגזל במסור או לא

Did the חכמים also enact such a decree regarding the victim of an informer, allowing him to swear as to the value of the damages?

תיקו

The Gemara leaves the matter unresolved.

1

רבי יב/דכ

מחייב אנוקי טמון באש
One is liable for burning hidden items.

אלו נשבעין ונוטלין השכיר והנגזל

The victim of a theft may swear as to the value of the stolen items and collect this amount - similarly,

עשו תקנת נגזל באשו

The חכמים decreed that the victim of a fire may swear as to the value of the hidden items and collect this amount from the מזיק.

The Gemara wonders:

Regarding a מסור - an informer who is liable for the damage he causes according to the opinion of

דיינין דינא דגרמי

One is liable for more direct forms of causative damages;

?

עשו תקנת נגזל במסור או לא

Did the חכמים also enact such a decree regarding the victim of an informer, allowing him to swear as to the value of the damages?

תיקו

2 A related inquiry:
 ההוא גברא
 דבטש בכספתא דחבריה
 שדייה בנהרא
 Someone kicked another person's money box into the river;
 אתא מריה ואמר
 הכי והכי הוי לי בגוה
 And the victim submits a claim as to the contents of the box;
 אי דקא טעין זוזי
 משלם כל מה שבתוכו
 שכן דרך בני אדם
 He is believed to name the amount of money, since it is usual to keep money in the box. However,
 אי דקא טעין מרגניתא
 If he claims to have kept a jewel in the box, the Gemara wonders
 מי מנחי אינשי בכספתא או לא
 Is it usual to keep jewels in a money box?
 תיקון
 This too is left unresolved.

2

פפוא אגרא
דבטש בכספתא דחבריה
שדייה בנהרא
Someone kicked another person's money box into the river;

אתא מריה ואמר
הכי והכי הוי לי בגוה
The victim submits a claim as to the contents of the box;

<p>אי דקא טעין מרגניתא <i>If he claims to have kept a jewel in the box</i></p> <p>מי מנחי אינשי מרגניתא בכספתא או לא <i>Is it usual to keep jewels in a money box?</i></p> <p>?</p>	<p>אי דקא טעין זוזי משלם כל מה שבתוכו שכן דרך בני אדם <i>He is believed to name the amount of money since it is usual to keep money in the box.</i></p> <p>✓</p>
---	---

3 An additional scenario:
 טעין כסא דכספא בבירה
 If someone claims to have had a silver goblet in his home;
 אי איניש אמיד הוא
 דאית ליה כסא דכספא
 If he is deemed sufficiently wealthy to own a silver goblet;
 א"נ איניש מהימנא הוא
 דמפקדי אינשי גביה
 Or if he was known to be a trustworthy person who receives expensive items for safekeeping;
 משתבע ושקיל
 He may swear and collect from the מזיק;
 ואי לא
 לאו כל כמיניה
 Otherwise, his claim is not believed.

3

טעין כסא דכספא בבירה
If someone claims to have had a silver goblet in his home;

<p>א"נ איניש מהימנא הוא דמפקדי אינשי גביה <i>Or he is known as a trustworthy person who receives expensive items for safekeeping;</i></p> <p>משתבע ושקיל <i>He may swear and collect from the מזיק;</i></p> <p>ואי לא לאו כל כמיניה <i>Otherwise, his claim is not believed.</i></p>	<p>אי איניש אמיד הוא דאית ליה כסא דכספא <i>If he is deemed sufficiently wealthy to own a silver goblet;</i></p>
---	--

4 The Gemara digresses to differentiate between various forms of thievery;
 מה בין גזלן לחמסן
 And explains that they both forcibly take the item from its owner; however,
 חמסן יהיב דמי
 גזלן לא יהיב דמי
 As opposed to a thief, a חמסן pays for the item. Nevertheless, he is also considered a thief and must return the item; and cannot be compared to the ruling
 תלויה וזבין זביניה זביני
 If someone was coerced to sell, the sale is binding;
 because in that case
 אמר רוצה אני
 The seller ultimately consented.
 However, in the case of a חמסן,
 לא אמר רוצה אני
 The owner never consented.
 =====

4

מה בין גזלן לחמסן
They both forcibly take the item from its owner; however...

גזלן	חמסן
לא יהיב דמי	יהיב דמי

תלויה וזבין זביניה זביני
If someone was coerced to sell the sale is binding;

<i>Because in that case</i> אמר רוצה אני <i>The seller consented.</i>	<i>However, in the case of a חמסן,</i> לא אמר רוצה אני <i>The owner never consented.</i>
--	---

5 Zugt di Mishnah
 גץ שיצא מתחת הפטיש והזיק חייב
 A blacksmith is liable for damage caused by a spark he created by striking his hammer.

The Mishnah continues
 גמל שהיה טעון פשתן ועבר ברשות הרבים
 If a camel laden with flax passed through a public thoroughfare,
 ונכנס פשתנו לתוך החנות
 ודלקו בנרו של חנוני
 והלדיק את הבירה
 And the flax protruded into a shop, caught fire from a flame in the shop, and burned down a building;
 בעל גמל חייב
 The owner of the camel is liable, because he's a פושע,
 negligent in overloading the camel.

The Gemara earlier on דף כ"ב explains that according to רבי יוחנן who says
 אשו משם חציו
 Fire is considered כחו, his direct action;
 And so in this case the fire is חציו של גמל, directly caused by the camel.
 However, according to ריש לקיש who says
 אשו משום ממונו
 One is only liable for a fire that spreads if he owns it;
 In this case, the בעל הגמל does not own the flame; why is he liable?
 Therefore, the Gemara explains that the Mishnah is discussing
 כגון שעמדה וסכסכה
 The camel stood still, and the flax directly lit the entire building.
 =====

5 *אילוף*

גץ שיצא מתחת הפטיש והזיק חייב

A blacksmith is liable for damage caused by a spark he created by striking his hammer.

גמל שהיה טעון פשתן ועבר ברשות הרבים

If a camel laden with flax passed through a public thoroughfare,

ונכנס פשתנו לתוך החנות ודלקו בנרו של חנוני והלדיק את הבירה

And the flax protruded into a shop, caught fire from a flame in the shop, and burned down a building;

בעל גמל חייב

The owner of the camel is liable, because he's a פושע, negligent in overloading the camel.

ריש לקיש

אשו משום ממונו
One is only liable for a fire that spreads if he owns it; In this case, the בעל הגמל does not own the flame; why is he liable?

רבי יוחנן

אשו משם חציו
Fire is considered כחו, his direct action; In this case the fire is חציו של גמל, caused by the camel.

כגון שעמדה וסכסכה

The camel stood still, and the flax directly lit the entire building.

6 The Mishnah continues

הניח חנוני נרו מבחוץ
החנוני חייב

If the shopkeeper left the flame outside in the רה"ר, the shopkeeper is liable, because he's considered a פושע, negligent.

However, the Mishnah concludes

רבי יהודה אומר
בנר חנוכה פטור

If the shopkeeper left a Chanukah light in the רה"ר he is exempt, and the Gemara offers two explanations for why he is פטור:

1.

נר חנוכה
מצוה להניחה בתוך עשרה

It is preferable to leave the נר חנוכה within ten טפחים of the ground, and so he acted properly by placing his light there.

Therefore, we do not say that he's liable because

הוא ליה לאנוחה למעלה מגמל ורוכבו

He should have placed it above the height of a camel and its load.

2.

אפילו למעלה מעשרה

One may place the נר חנוכה higher. However, he is פטור because

כיון דבמצוה קא עסיק

כולי האי לא אטרחוה רבנן

The חכמים did not want the מצוה to be burdensome, and so they permitted him to place it lower.

The Gemara concludes however,

נר חנוכה שהניחה למעלה מעשרים אמה

פסולה כסוכה וכמבוי

It may not be higher than 20 אמות.

=====

הדרן עלך הכונס

We have B"ח completed the sixth Perek of בבא קמא and we begin the seventh Perek, מרובה, B'ezras Hashem.

7 The Mishnah discusses the various penalties paid by a גנב, a covert thief. These include:

כפל, a twofold payment, and

ארבעה וחמשה, a fourfold or fivefold payment.

The Mishnah now describes when these payments apply:

6

משנה

הניח חנוני נרו מבחוץ
החנוני חייב

If the shopkeeper left the flame outside in the רה"ר, the shopkeeper is liable, because he's considered a פושע, negligent.

רבי יהודה אומר

בנר חנוכה פטור

If the shopkeeper left a Chanukah light in the רה"ר he is פטור

2

אפילו למעלה
מעשרה

However, he is פטור because

כיון דבמצוה קא עסיק
כולי האי לא אטרחוה רבנן

The חכמים did not want the מצוה to be burdensome, and so they permitted him to place it lower.

1

נר חנוכה
מצוה להניחה בתוך
עשרה

He acted properly by placing his light within ten טפחים of the ground.

Therefore, we do not say that he is liable because הוא ליה לאנוחה למעלה מגמל ורוכבו
He should have placed it above the height of a camel and its load.

The Gemara concludes however,

נר חנוכה שהניחה למעלה מעשרים אמה
פסולה כסוכה וכמבוי

הדרן עלך הכונס

7

מרובה

The Mishnah discusses the various penalties paid by a גנב - a covert thief

ארבעה וחמשה

a fourfold or fivefold payment.

כפל

a twofold payment

8

Zugt di Mishnah

מרובה מדת תשלומי כפל
ממדת תשלומי ארבעה וחמשה
The payment of כפל is more widely applied than the
payment of ארבעה וחמשה:

שתשלומי כפל נוהגת

בין בדבר שיש בו רוח חיים

ובין בדבר שאין בו רוח חיים

One pays כפל for stealing either live or inanimate objects;

ומדת תשלומי ארבעה וחמשה

אינה נוהגת אלא בשור ושה בלבד

One only pays fourfold for stealing, and then selling or
slaughtering a sheep, and pays fivefold for doing this to an
ox,

שנאמר

As the Pasuk specifies

'כי יגנוב איש שור או שה וטבחו או מכרו וגו'

The Mishnah concludes

אין הגונב אחר הגנב

משלם תשלומי כפל

ולא הטובח ולא המוכר אחר הגנב

משלם תשלומי ארבעה וחמשה

One is not liable for any of these payments if he steals a
previously stolen item from another thief. The Gemara

will return to this last subject on דף ס"ז.

8

מלך

מרובה מדת תשלומי כפל
ממדת תשלומי ארבעה וחמשה

The payment of כפל is more widely applied
than the payment of ארבעה וחמשה:

ומדת תשלומי
ארבעה וחמשה
אינה נוהגת
אלא בשור ושה
בלבד

One pays fourfold for stealing,
and then selling or
slaughtering a sheep,
and pays fivefold for doing
this to an ox,

מלך

כי יגנוב איש שור או
שה וטבחו או מכרו

שתשלומי כפל נוהגת
בין בדבר
שיש בו רוח חיים
ובין בדבר
שאינ בו רוח חיים

One pays כפל for stealing
either live or
inanimate objects;

אין הגונב אחר הגנב
משלם תשלומי כפל

ולא הטובח ולא המוכר אחר הגנב
משלם תשלומי ארבעה וחמשה

One is not liable for any of these payments
if he steals a previously stolen item
from another thief.

9 The Gemara cites a ruling of רבי יוחנן
הטוען טענת גנב בפקדון
משלם תשלומי כפל
A guardian who falsely swears that an item entrusted to
him was stolen and is then discovered to have it, is liable
for כפל like an ordinary thief. Furthermore,
'טבח ומכר משלם תשלומי ד' וה'
If he also slaughtered or sold it before he was discovered,
he is liable for ד' וה'.

The Gemara at first says that our Mishnah supports this
ruling, because
מדת תשלומי כפל נוהגת
בין בגנב בין בטוען טענת גנב
ומדת תשלומי ד' וה' אינה נוהגת
אלא בגנב בלבד
לא קתני
The Mishnah does not differentiate between כפל and ד' וה'
regarding this Halachah; which indicates that he is
equally liable; and as Tosfos explains,
קתני מרובה
The expression מרובה is equivalent to saying אין בין,
expressly stating that this is the only distinction and there
are no others?

However, the Gemara answers that this proof is inconclu-
sive, because
תנא ושייר
The expression מרובה is NOT equivalent to אין בין, and so
we can propose that the Mishnah did not list all distinc-
tions and there may be others.

9

רבי יוחנן
**הטוען טענת גנב בפקדון
משלם תשלומי כפל**
A guardian who falsely swears
that an item entrusted to him was stolen
and is then discovered to have it,
is liable for כפל like an ordinary thief.
Furthermore,
טבח ומכר משלם תשלומי ד' וה'
If he also slaughtered or sold it before he was discovered,
he is liable for ד' וה'.

Our Mishnah supports this ruling - because

**מדת תשלומי כפל נוהגת
בין בגנב בין בטוען טענת גנב
ומדת תשלומי ד' וה' אינה נוהגת
אלא בגנב בלבד
לא קתני**

The Mishnah does not differentiate
between כפל and ד' וה' regarding this Halachah;
which indicates that he is equally liable

As Tosfos explains,
קתני מרובה
The expression מרובה is equivalent to saying אין בין,
expressly stating that this is the only distinction
and there are no others.

The Gemara answers
this proof is inconclusive, because

תנא ושייר
The expression מרובה is not equivalent to אין בין
and so we can say that the Mishnah did not list all
distinctions and there may be others.